

út csúszós, nehéz volt, és dél elmúlt, mire beértem Tömörkény belterületére. Nem is időzve semmit, azonnal a bognárműhelyeket kerestem. Már a második mester fel is fogadott, és én örömmel foghattam másnap a munkába. Utána csendes, munkában töltött napok jöttek minden esemény nélkül.

Esténként azzal szórakozott a falu népe, hogy összejöttek valamelyik szomszédnál kártyázni. Öregje, fiatalja a falunak egész télen kártyázott. Aki ráért, mint a földművesek, azok nemcsak esténként, hanem egész nap is kártyáztak. Mindig huszonegyeztek. Nem pénzre, mert az kevés volt, hanem gyufára. Mindenkinek a zsebében állandóan 4–5 doboz gyufa volt. A gyufaszálak némelyike már olyan fekete volt a piszoktól, hogy alig lehetett megállapítani, hogy melyik végén van a feje. Olyan gyakorlatuk volt már a kártyázásban, hogy én csak döböntem bámultam.

De nem is csoda ez, mert a faluban semmi más szórakozási lehetőség nem volt. Ha a kocsmába mentek el, ott is csak kártyáztak, kivéve a vasárnap estét,

BUDAI SÁNDOR FESTMÉNVE: CITERÁS

amikor bál volt valamelyik kocsmában, és az ifjúság odatartott, aki csak tehette. Se mozi, se egyetlen rádió nem volt még akkor a faluban.

Igen gyakoriak voltak a bál utáni verekedések, mert szilaj és hetvenkedő volt a falu fiatalsága. Mikor odakerültem, a szomszéd kovácsmester fiával az első napokban összebarátkoztam, és az oktatott ki az itteni szokásokra, aminek nagy hasznát láttam később, mert azok a vidéki iparossegédek, akik meghúzták magukat, még a bálba sem maradtak meg, mert a legények tánc közben „véletlenül” mindig a lábára léptek, és vagy elment haza, vagy ha voltak barátai, megverekedtek. Aki visszahúzódott, az nem is udvarolhatott valamire való leánynak.

A télbe süllyedt falu egyhangúságát a farsang, a lakodalmak tették változatosabbá. No meg a disznótorok. A vidám evés-ivás, és a mókák, régi tréfás szokások sokféle változatát szedte elő a falu népe egymás szórakoztatására. A farsang utolsó